

DISP/2014

Disertační práce – posudek oponenta

Autorka : JUDr. Pavla Čuříková

Téma : Peněžitá náhrada imateriální újmy v českém soukromém právu

Posuzovaná disertační práce je zpracována v rozsahu 222 strany textu. Autorka prokazuje znalost poměrně rozsáhlého okruhu odborné literatury, včetně cizojazyčných pramenů. Rovněž pracuje s judikaturou.

Práce je přehledně rozdělena na 15 částí. V prvních čtyřech se autorka zabývá pojmy morální a materiální satisfakce, rovněž tak historickým vývojem v této oblasti. Pátou část lze označit za těžiště celé práce. Autorka se zde zabývá platnou právní úpravou. Nejprve se stručně dotýká trestního a správního práva. Poté již práce pojednává o úpravě obsažené v občanském zákoníku. Zde nutno zdůraznit, že v této části práce má autorka na mysli občanský zákoník č. 40/1964 Sb., tedy zákon, který pozbyl platnosti i účinnosti k 1.1.2014. Autorka nejprve rozebírá význam, posléze podmínky odpovědnosti za neoprávněný zásah do práva na ochranu osobnosti. Dále práce pojednává o neoprávněnosti zásahu. Zabývá se zde, mimo jiné, právem na kritiku osob veřejně činných. Dále se autorka stručně zabývá příčinnou souvislostí a zproštěním a rovněž subjektem odpovědnosti za neoprávněný zásah. Podrobně následně rozebírá občanskoprávní prostředky ochrany osobnosti. Autorka se dále zabývá speciální úpravou obsaženou v § 444 občanského zákoníku, a to v širších souvislostech. Práce nevynechává ani speciální úpravu ve zvláštních zákonech. Autorka neponechává stranou pojetí nemajetkové újmy. Věnuje pozornost i velmi aktuálnímu tématu, kterým je nechtěné dítě. Velmi zajímavá je partie o sankční náhradě škody a zde dominujícím common law. Autorka se věnovala i sociologickému výzkumu zahrnujícím studenty, soudce, laiky. Následně práce pojednává i o předpokladech uplatnění právních prostředků ochrany i o časovém hledisku. Na 6 stranách textu je zmíněna úprava v novém občanském zákoníku. Tedy v zákoně č. 89/2012 Sb., který nabyl účinnosti k 1.1.2014. Práce dále pojednává o principech evropského deliktního práva, o úvahách de lege ferenda. Práce je ukončena závěrem.

Jak již bylo shora uvedeno, autorka prokazuje znalost odborné literatury nejen evropské, ale i anglo-americké. Obdobně kladně lze hodnotit aktivní práci s rozsáhlou judikaturou. Zvláště lze ocenit práci se zahraniční judikaturou. Autorka velice podrobně, pečlivě, s citem zpracovala rozsáhlou práci, která

komplexním způsobem přibližuje velice aktuální problematiku. Práce přináší nové poznatky. Lze ji pokládat za přínos v dané oblasti. Vysoce hodnotím kapitolu 8. (sankční náhrada škody). Velice zajímavý je i provedený sociologický výzkum. Kladně hodnotím i úvahy de lege ferenda, které jsou vlastně jakýmsi úvodem závěru a mají solidní vypovídací hodnotu. Obecně souhlasím s větou na str. 60, kde autorka tvrdí, že současná občanskoprávní úprava sankcí odpovídá standardu evropských občanských úprav (myšleno zákon č. 40/1964 Sb.). Nicméně musím poukázat, že autorka odevzdala práci v době, kdy již byl dva roky platný a několik měsíců účinný nový občanský zákoník. Ten je zde, sice výstižně, nicméně zmíněn na pouhých několika stranách. Celá práce je jinak věnována původní právní úpravě.

Nicméně beru v úvahu kvalitu práce, beru v úvahu, že práce byla zpracovávána v průběhu několika let doktorského studia. Celkově práci hodnotím kladně.

Posuzovanou práci doporučuji k ústní obhajobě, v případě jejího úspěšného průběhu doporučuji udělení titulu Ph.D.

Navrhované otázky k obhajobě :

V rámci ústní obhajoby doporučuji do diskuse rozvést konkrétněji právo na kritiku, kritiku osob veřejně činných, a to včetně pohledu nového občanského zákoníku.

Dále navrhuji téma nechtěné dítě. Autorka zde primárně operuje s německým právem i judikaturou. Bylo by vhodné i tuto tematiku dále rozvést.

V Praze dne 30.6.2014

Doc. JUDr. Josef Salač, Ph.D.
oponent